

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Féltíz évre 24 korona
 Negyedévre 6
 Egy hónapra 2
 Egyen szám ára mindentűt 8 fillér.

Politikai napilap

Főszerkesztő: **Mayer István**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Könyves Ödön**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 7.
 Megjelenik
 hétfő kivételével mindennap.
 Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
 Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Óraszámra állanak

sápadt, régen jobbsorsú asszonyok a városi élelmiszerüzletek előtt és várnak türelmes megadással mindennap, egész délutánig egy kis krumplira, meg zöldségre. Szóltának, csendesek a váralozók közül azok a kiknek jól szabott, de régi ruhák vannak. Látni köztük sokat abból a társadalomból, mely régen közepes osztály néven gerincet volt a nemzeti testnek és belőle sugárzott ki az az energia, melyből a jövő nagy reményeire következtetni lehetett. Az ugynevezett közepes osztály asszonyai — legalább túlnyomó részben — akkor sem fétek a munkától, amikor elkészítenciájuk virulából volt, amikor kenyérkeresőjük munkájának legalább annyit kamatja volt, hogy élni, gyermekeket nevelni és jövőjükről gondoskodni lehetett belőle. A közepes osztály asszonyai az intelligencia iránt is fogékonyak voltak. Dolgozhat otthon a tűzhely körül, szeretettel és lelkiismerettel neve ték a gyermekeket, amellett olvastak, tanultak, a testében és lelkében egészséges társadalmi osztály legszébb reményeit keltően reprezentáltak.

A háborús nyomorúság a fixjövédelmre utalt osztályt legnehezebben sújtja. Azok a kis tühelek, amelyek az átkok ideje előtt csinos kis ker és udvarházak lakásaiban vidám lánggal égtek, lassan kialszanak.

Az asszonyok, akik hivatalukat ideálisan értelmezték és gyakorolták, régi, finom ruhák rongyjaiban állnak az utcákon és várnak hidegben, esőben, csatakban egy kis élelmiszer után, amiből azelőtt bővíben volt munkájuk szerezalma után. Otthon meg a gyerekek várják a falatot felügyelet és gondozás nélkül, apjuk a hivatalban röjja a betűt, a számot, mögötte örökösen a sójt gondol. Cselédre nem telik, ilyen nehéz időben.

Amikor a háború körülhellenül végzi retentő pusztítását a frontokon, idehaza is folyik a rombolás, melynek sajnos helyrehozhatatlan következménye marad a legégszesebb és legértékesebb osztály pusztulása. A drágaságon, mely hihetetlen méretet értett, úgy látszik, nem lehet segíteni. De az anyagi eszközök megjavításával talán meg lehetne valamit menteni a romokból, amik alatt végvonaglását éli egy könnyelműen elpazarolt nemzeti kincs.

Rigát elfoglalták a németek.

— Német esti jelentés. —

Berlin, szeptember 3.
 (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Hivatalosan jelentik: A németek ma bevonultak Rigába.

Német hadosztályok állépték a Dünát.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, szeptember 3.

NYUGATI HARCTÉR: Viharban és esőben a tüzérségi harc a liandriai arcvonal egy szakaszán erős, a főbbi hadseregét, a Maas mellett is általában csekély volt. A Cambro-Ar-rasi országról egy erős angol előretörés megfiusult. A Hurt-bise majornál a franciák tényereségét árokharokban tetemesen csökkentették.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregére vonak. **Gondos előkészítés után német hadosztályok szeptember elején reggel Üxküllán mindkét oldalán állépték a Dünát.** Erős tüzérségi és pombavetőhatás elérte meg a gyalogság átkelékét, amely rövid harc után a folyó északi partján megvetette lábát. Erőteljes támadásaink visszavetették az oroszokat ott, ahol ellentállást tanusítottak. Csapatunk mezdutal folyamataiban vannak és rendszeren folynek le. Az ellenség eldrenyomulásunk hatása alatt állásait a Dünától nyugatra találta. **Hadosztályaink az orosz utóvédekkel való csatározás közben itt is előnyömlésben vannak.** A Rigától kilinduló utakon a legkülönbözőbb sűrű oszlopok hanyatt-homlok törekseinek északkelet felé. **Egy főlvak és tanyák találk a 12-ik orosz hadsereg határoló nyugati szárnyának útját.**

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az Erdőskárpátok északi lejtőjének folyó völgyében feléledt a harc tevékenység. A Totusvölgyről délre több román éjjeli támadás Csomán és Grosesnél megfiusult.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A Susita- és Putna-völgyek közötti hegységben ezredünk erős orosz-román támadásot elhúsítottak meg. Az itt kezűnkre került 200 foglyal együtt augusztus 28-ika óta ezen a harctereleten ejtett foglyok száma 20 tisztre, 1650 főnyi legénységre a szákmány 6 ágyura talpakkal együtt, 60 geppusára számos aknavetőre és legl járműre emelkedett. A románok Marasencnél is hibába támadtak. Ma reggel Bratindoinál, Monastirnál és a nyugatra a franciák támadásai nagy veszteségeik mellett összeomlottak. A szerbek Dobropoljerél újabb veszteséget szenvedtek.

Luდendorff, első főszállásmeister.

Uj támadásra készülnek az olaszok Küzdelem a San Gabrieleért

Bécs, szeptember 3.

Minden jel arra vall, hogy az olaszok újabb koncentrált támadásra készülnek a San Gabriele-hegy ellen. Különösebb stratégia jelentősége nem lenne a hegy elfoglalásának, mert akkor elháríthatatlannal meredne az ellenség elé egy valódságos sziklavár: a Monte San Daniele és a ternoval terep felé egyre járhatóanabb hegycsucokra és utánpótlásra alkalmatlan területre bukkannának az olaszok. Bizonyos, hogy az olaszok erről az oldalról sem fogják sohasem elérni Trieszt et.

Az olaszok is belmerik az offenzíva kudarcát.

Basel, szept. 3.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Stampa jelenül az olasz főhadiszállásról: Az osztrákok és magyarok ellenállása kiélesedett. Az ellenállást nagyon megkönynyíttk azok a védelmi művek, amelyeket az ellenség a Barucca fenék kéleti szélén már régebben épített.

Önmagukat magasztalják az olaszok.

Bécs, szept. 3.

A Stefani ügyrökség még mindig kéjleg az Isonzo csata első napjainak eseteleiben és a foglyok vallomását használja föl arra, hogy az olasz hadseregről dicsőhimuszit zengjen. A jelentésnek a következő szemelvényét idézzük:

„Fogoly ellenséges tiszték a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak az olasz gyalogság csodálatos vakmerőségéről. Az egyik foglyul ejtett ellenséges tiszt azt mondotta, hogy fejtethetetlen benyomást tett és borzalmas látványt nyújtott az a kép, amint az olasz gyalogság fogai között tartva a tört, rohanira indult.”

Természetesen ellenőrizhetetlen, hogy mit mondanak a foglyok és komponálnak hozzá az olaszok. Minden esetre létséges, hogy a rohamra menő olasz gyalogság harcdezt tisztjeinkben és legénységünkben ilyen benyomást kellett volna. Az olasz vitéz katona, de olyan borzalmat keltő ellenség sohasem volt és nem is lesz. A mi katonáink hozzá vannak szokva három-négyszeres, sőt többszörös túlerőnöz és annyiszor láták a hanyatt-homlok visszaözlő olaszok hátát, hogy ez a látvány aligha kel eit bennük fejlethetetlen benyomást.

Az orosz munkástanács tovább agít a stockholmi konferenciáért.

Berlin, szept. 3.

A munkás katonatanács abban a reményben, hogy a stockholmi konferenciát mégis csak sikerül összerakni, nem hagy föl faradozásával. Az ániánt szocialisták kifogásával szemben utal a német, osztrák és magyar szocialisták kötelező nyilatkozataira, hogy a konferencia határozatainak keresztülvitelét minden rendelkezésre álló eszközzel kérészokoják és a vállalt kötelezettségek érdekében szükség esetén parlamenti obstrukciót is kezdenek.

Az ujvidéki selyemgyár páriái. Kitérdepelték a kis leányokat. — Szobafog- ság. — Éjfél vacsorák.

Az ujvidéki selyemgyár egy idő óta igen sokat foglalkoztatja a közvéleményt. Nem tudom, az új igazgató Bolcz Adám személyében keressék-e az okát, hogy a selyemgyárral a közönség is, mi is többet vagyunk kénytelenek foglalkozni, mint amennyi a selyemgyárra nézve elenyős volna. De az ott történt események nagyon is a nyilvánosság elé kívánkoznak és mi csak kötelességét teljesítünk, ha az ujvidéki selyemgyárban dolgozó 130 várandát, vértelen kis árva leány érzékében szót emelünk és az ő érdekében felhívjuk *Bezeredy* Pál v. b. t. t., a selyemgyártás országos felügyelőjének figyelmét a selyemgyárban végbemenő eseményekre.

Csak néhány hete figyelmeztettük az illetékes köröket, hogy a selyemgyárban dolgozó és az állami gyermekmenhelyről idekerült árva leányok egyre sápadtabbak és lézásokba lesznek, keskeny mellékben mindjárt összehajló a tüdőjük és a végén az a megsemmisítő sors vár a boldogtalankra, mint a lehámoft mezeien gubókra. A 12 éves leánykák közt ijjeszítően sok a tüdőbeteg, ami arra indította az ujvidéki kerületi munkásbiztosító pénztárt, hogy jelentést tett dr. *Wagner* Károly tiszti főorvosnak, kérve, állapítsa meg, mi az oka annak, hogy a selyemgyár páriái odaveték a tüdővérszék.

Dr. *Wagner* Károly főorvos nyomban kiszállt a selyemgyárban és az ott tapasztaltak irásos jelentésbe foglalva, betejeszítette a város polgármesteri hivatalának. A jelentés szerint a selyemgyári munkásnői otthon higiénikus berendezése kifogástalan, hogy mégis sok a beteg, annak oka az anyag, — elhagyott, árva gyerekekről van szó, — gyengébb ellenállása is sokszor magával hozza a fertőzés csírát. A főorvos javasolta a felvételt alapozó orvosi vizsgálatok elvégzését. De szerinte a munkaszüneti sem kedvező a többnyire körülnak meg nem felelő fejlettségű gyermekleányok egészségének. Naponta 10 és fél órát dolgoznak jól szellőztető, de páradús és nem szagtalan levegőjű terebben. A főorvos javasolta a munkaidő megrövidítését és a két hónapig egy szabad délután engedélyezését, amikor a kis leányokat szabad levegőn tornáztatassák. Kivánatosnak tartotta az 1—1 és fél decs tejadagok felemelését és zöldséjélelmiszerek az ételpon való gyakoribb szerepeltetését.

Dr. *Wagner* Károly megvizsgálta a 110 munkásleányt és csak 84-et talált teljesen egészségesnek, 13 zárt csúshurutos, 4 nyílt gümőkóros, 2 nyílt csontgümős és 7 nagyobb fokban vesesegény volt köztük. A főorvos javasolta a 13 zárt csúshurutosnak külön terebben való elhelyezését.

Bezeredy országos felügyelő cikkünk megjelenése után nyomban Ujvidékre küldte *Stein* György székzáró főfelügyelőt, hogy a város kúldtíveivel helyszíni vizsgálatot tartson. A kiküldött főfelügyelő a vizsgálat folyamánakép sok hi-

glenikus és humánus intézkedést léptetett életbe.

Bolcz Adám igazgató azonban sem a főorvos, sem a selyemgyártást illető főfelügyelő intézkedéseit nem respektálja, mert azóta a selyemgyárban az állapotok még rosszabbak lettek.

Bolcz Adám igazgató a 12 éves gyenge árva leányok 10 és fél órai munkaidőjét a selyembubóktól páradús és szagos levegőjű munkatermekben úgy látszik nem tartja elégszónak, mert a kis leányokkal szemben a házi fenytés olyan eszközöket alkalmazza, amely a ványadt, gyenge leányok egészségére felelet károsak és ártalmasak. Bolcz igazgató ugyanis néhány nap előtt a hajnali 6 óra óta munkában álló 12 éves leányoknak este 6 órákor azt az ukázt adta, hogy a leányok a 10 és fél órai munkaidő után kijáró szabad idejük helyett — a hivatalos munkaidő után hozzák rendbe a raklart.

Az egyik kiscéány, a legbetegebb kinézésű, meg merete kockázati az ellenvetést, hogy *fáradt, nem bírja a nagy forróságban a további munkát, mire Bolcz Adám* direktor uram olyan dühbe gurult, hogy az összes árva leányokat bezáratta a nagy munkaterembe és este 6 órától 8 óráig bezárva tartotta. 8 órákor pedig Bolcz Adám igazgató az összes leányokat, köztük a legdöcsöbber, egy 19 éves leányt is, fél órára kitérdepeltette. De Bolcz Adám felkelt nemcsak az tenneli. *Oh, veri a leányokat, akik panaszkodni sem mernek ellene.*

Hogy ez a bánásmód nem helyes, hogy ez ellenkezik *Bezeredy* Pál országos selyemgyártásti felügyelő közismert humánus és tiszteltemelő intencióival, hogy ez az állam és a társadalom védelme alatt álló kis árvalányok egészségére káros, azt senki kétségbe nem vonhatja.

De a selyemgyár vasrúcsos kerítése mögött történnek egyéb dolgok is, amelyek bizonyosan ellenkeznek a selyemgyári árvaházi otthon házi rendjével.

A selyemgyári árvalányokra három felügyelőny ügyel: Filacz Irén, akit a leányok anyusznak szólítanak, Fischer Margit és Barabás Gizella. A három felügyelő között állandó az ellentét, folyton szórtódnak, sőt a leányokká füle hallatára ki is kezdik az egyik felügyelőnőit becsületet is.

Barabás Gizella volt az élelmiszerek beszerzésével megbízva és ami elődjének és kollégájának sohasem sikerült, azt Barabás Gizella nagyszerűen odotha meg. Az árvalány-otthon éléskamráj szánultig telve vannak burgonyával, tökélet, kukorral, kávéval, káposztával, paradicsommal, babbal, ugoikával, s. b. legszükségesebb élelmiszerekkel, amely sikeres beszerzések irigylve teték a másik két felügyelőnőt, akik nyíltan adták kifejezést abból stelyes vadjuknak:

— Ez csak úgy történhetett, hogy Barabás Gizella tulkeves volt a hatóságí személyekhez, akikkel meg nem engedett *bizalmas barátságban* van.

Ez a vád épp oly rosszakaratu, mint igazatlan. Mert azok a közegok, akik a város élelmizését intézik, csak kötelességet teljesítettek, amikor a hatóságí husszöbököt is juttattak húst a szegény árvalánknak, akik lehetővé tették, hogy ezek a szerencsétlen árvak élelmiszerekhez jussanak.

Hogy ez a nyílt meghurcolás meenyire demoralizálólag hatott, bizonyítja, hogy az árvalányok szeme kiújított és olyasmint is látnak, amit nem szabadna észrevenniük.

Csak ennek tudható be, hogy a leányok maguk mesélik, hogy Bolcz Adám igazgató ur a munkaidő után az egyik felügyelőnővel a moziba szokott menni, ahonnan csak éjjelkor tér vissza, amikor azután az intézet nyári éttermében éjjelutáni vacsorák vannak. És így tovább.

Hogy ezek az állapotok teljes elvadásáshoz vezetnek, felesleges hosszabban indokolni.

Barabás Gizella meg is unta az ellene folyó hajszát és felmondta állását. Amikor a kiscéányok ezt megtudták, levelet írtak *Bezeredy* Pál országos főfelügyelőnek, amelyben kérve-kérlek, ne engedje elmenni Gizit néni, mert ha a másik két felügyelőnő fog felettük öküdni, *ők inkább megszöknék*. A levélben a 12 éves árvalányok — úgy tudjuk — a selyemgyárti közállapotokról *jurca képet festettek*.

Érélyes, pártatlan vizsgálatot kérünk, amely hivatala legyen közmelegnyugtató kelteni.

A 120 selyemgyári árvalány a társadalom védelme alatt áll és így a közvéleménynek joga van megtudni: mi történik a selyemgyárban.
Mayor József.

Kedvező harcok a Monte San Gabrielen. Olasz repülők az Istria fölött.

— Osztrák-magyar hivatalos jelentés. —

Budapest, szeptember 3.

(Hivatalos.) KELETI HARCOT: Az oroszok és románok Foksanitól északnyugatra és Ócától délre ismétellen hiába támadtak.

OLASZ HARCOT: A Monte San Gabrielen tegnap napkeletre előtt csapataink vállalkozásai élénk harcokra vezettek, melyek kedvezően végződtek. Délután és este a hegy északi lejtőjén erős olasz támadások meghiúsultak. Görzötti keletre és Jamianónál is eredménytelenek maradtak az ellenség előretörései. Olasz repülők az Istria nyugati partvidékének több helyiségre bombákat vetettek. Egy Trieste ellen vonuló olasz repülőcsajt tengeri repülőink céljának elérése előtt elűzték.

BALKÁN HARCOT: A Vojusa mentén ellenséges felderítő osztagokat visszavertünk.

A vezérkar ténöke.

37 éves korig felülvizsgálják a felmentettekkel.

Bécs, szept. 3.

A prágai Vessér és a Prager Tageblatt szerint legközelebb rendelkez fog megjelenni, amelynek értelmében valamennyi 36-ik életévüket még be nem töltött felmentettek egy katonai orvosi bizottság felülvizsgálata alá fog kerülni. Ennek a vizsgálatnak az a célja, hogy megállapítsa, kik alkalmassak a felmentettek közül harcúteri szolgálatra és ezeknek a felmentést nyomban hatályon kívül fogják helyezni.

Hittet érdemő helyről megerősítetett a két prágai lap híret.

Eről az ügyről a Neues Wiener Journal ezt írja: Az osztrák honvédelmi minisztérium felmentési osztálya — mint ismeretes — revízió alá vette az összes felmentéseket. Ezt a munkáját szeptember végére befejezi. A felmentetteknek 37 éves korukig, akár az állam szolgálatában, akár a hadfelszerelő iparsban, vagy magángyárban vannak és akiknek felmentését szeptember 30-ig nem vonták vissza, számolnoki keil azzal, hogy az ősz folyamán alkalmasságuk mértékét egy katonai bizottság fogja újra megállapítani. Ennek a bizottságnak véleményétől függ a további felmentés. Csak a harcúteri szolgálatra teljesen alkal-

matlanokat fogják minden valószínűség szerint a háború egész tartamára felmenteni, viszont a többi felmentést visszavonnak. A 36 évesnél idősebbeket, ambar a harcúteri alkalmasságukat is megvizsgálják, elsősorban a felmentések szükségessége szerint fogják elbírálni. Bizonyos üzletágokról, mint például bankokról, a honvédelmi minisztérium felmentési osztálya a pénzügyminisztériummal egyetértve fog dönteni és ez előreláthatólag nagy tömegű hivatalnoknál alkalmazását fogja maga után vonni.

Riga az ántánt csalódását jelenti.

Berlin, szept. 3.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: Mig az ántánt általános offenzívája nyugaton minden siker nélkül maradt, addig a németek keleten való előretörése által az ántánt offenzívája azt a második, szerényebb célt sem érte el, hogy a német haderőkét legköse Oroszország tehermentesítése céljából. Az oroszok hosszabb ideje számítottak rigai valóakozásunkra, mégis az átélés a széles folyón teljes mértékben sikerült.

Betörő cselédleány Ellopott 47000 koronát

Latincsics Pál Laktanya-utca 5. szám alatti vagyonos hentes és mérszáronál volt szolgálatban König Mari cseléd, akinek azonban bílmondottak és tegnap délután fél 6 órakor a szolgálatból kilépett. Amikor Latincsics Pál tegnap éjszaka hazament, a háza kapuját nyitva találta. Ez ugyan fölfűtött neki, mert a kapu mindig zárolva szokott lenni, azonban semmi rosszat nem sejtett és nyugodtan lefeküdt aludni.

Ejféli tizenkét órakor a mérszáros az ágy alatt mozgást hallott. Kifűtött a másik szobában alvó feleségének és azután ketten kiházták az ágy alatt rejtőzködő vakmerő betörőt, aki nem volt más, mint az elbocsátott cseléd, König Mari.

A cselédnél megtalálták Latincsicsnak 47000 koronát tartalmazó pénztárcáját, amelyet el akart lopni. A házaspár kinyitotta az ablakot és kikilátott az utcára egy épen arra haladó őrmesternek, aki őrfajtot hozott és König Mari-t bekísérte. A betörő cselédleány kalandos történetet eszelt ki annak igazolására, hogy a ga-dája pénztárcája hogyan került hozzá. Azt adta elő, hogy amikor este a szolgálatból való kilépése után a temetőben sétált egy szerb asszonnyal találkozott, aki azt mondta neki, hogy Latincsicsné őt egy nagy szivességre kérte, még pedig arra, hogy lopja el az ura 47000 koronáját és adja át neki. Az ismeretlen szerb asszony König Marinak azt mondta, hogy ő ezt nem teheti meg, tehát tegye meg a cselédleány és lopja el a volt úrnője számára a volt gazdája pénztárcáját.

König Mari — előadása szerint — Latincsicsné nagyon szereti és azt hitte, hogy szivességet tesz neki a pénztárca ellopásával, ezért vállalkozott a dologra.

A rendőrségen persze nem adtak hitelt az elbocsátott tollaj cselédleány meséjének, hanem letartóztaták és átadták a királyi ügyészségnek.

Wilson hajlandó tovább tárgyalni.

München, szept. 3.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Newyorkból jelentik: Wilson hivatalos válaszához személyesen megírott levelet mellékel, melyben hajlandónak mutatkozik a pápa további javaslatát elfogadni.

Csekély harci tevékenység az Isonzón.

Sajtóhadiszállás, szept. 1.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Tegnap sem voltak új harcok. A bairszizai fensíkon egy járőrharcunk szerencsésen végződött, a Monte San Gabriele éjjel-nappal nehéz tüzelés alatt áll. Ket ellenséges támadást súlyos vereséggel visszavertük. Az ellenség újabb megerősítéseket igyekszik harcba vetni, de tüzelésünkkel megakadályoztuk. A karintiai fronton borus időjárás minden harci tevékenységet lehetetlenné tett.

Megölte az anyja szeretőjét

A fiu és az orosz fogoly tragédiája.

Speciálisan háborús rémdráma játszódtott le tegnap éjszaka a szomszédos Bácskeresztúr községben. Mint bácskeresztúri tudósítónk jelenti, egy ottani gazda fia, akinek az apja hadbavonult, a házuk kertjében egy vasdoroggal holtra verte az édesanyja szeretőjét, egy orosz foglyot.

Teltének elkövetése után azonnal véres ruhájában a fiu a község-lházára sietett és az esetet az ott őt álló rendőrnek bejelentette. Előadta azt is, hogy a fogoly az ő édesanyja szeretője volt, akivel rendszeren azon a helyen szokott találkozni, ahol a gyilkosság megtörtént. A fiu több ízben lepte meg őket a találka helyén és mindannyiszor figyelmeztette az orosz foglyot, hogy tartsa magát távol a házuktól, mert különben megöli.

A fiu az anyját is mindannyiszor kérélte, hogy szarkítsa meg a szégyenletes viszonyt, de az anyja nem hallgatott rá. Ekkor határozta el, hogy alkalmat keres és megöli az anyja csábítóját. Tegnap éjszaka elrejtőzködött közel a találka helyéhez és várta az orosz foglyot, aki nemokára meg is érkezett és mit sem sejtve lefeküdt. A fiu ekkor hitelen hozzáugrott és a kezében tartott vasdoroggal oly erősen rávágott az orosz fogoly fejére, hogy a többé felkelni és védekezni nem tudott.

A tizenhatéves fiu a már ájult oloszt addig verte, amíg bizonyos nem volt benne, hogy meghalt. Azután elment és jelentkezett a községházán, ahol őrizetbe vették.

Suchomilov Oroszország végzetts.

Stockholm, szept. 3.

A Suchomilov-pár mai folytatásán tárgyalásán Miljukovot hallgatták ki tanúként, aki elmondta, hogy Suchomilovval való tárgyalásai lesújtólag hatottak rá. Beállták, hogy Suchomilov nem biztosította Oroszország védelmét és tudatosan becsapta az országot, amennyiben teljesen ismerték az ország halálát gyengeségét.

Gucskov tanu, a harmadik дума előke kijelenti, hogy a дума taggal már 1908-ban tudták, hogy Oroszország nagy eseményekelőestéjén áll. Valamennyi katonai altásé jelentette, hogy az osztrák-magyar monarchia készült a háborúra. Valamennyien tudták, hogy ha Suchomilov hadügyminiszter marad, meglegíti Oroszországot, mert Suchomilov az orosz hadsereg előállításának előkészítésére irányuló minden törekvést ellenezte. Suchomilov az orosz történelem végetes alakja. Oroszország a világháborúba minden előkészítés nélkül ment be és ennek oka kizárólag Suchomilov, aki mindenre felelős.

Az Ujvidéki Hírlap telefonszámai. Az Ujvidéki Hírlap telefonszámai a következők:

Szerkesztőség: 400 szám.

Kiadóhivatal: 180 szám.

HIREK.

Küldöttség gróf Hadik Jánosnál. Amint már jelentettük, a közlelmelési bizottság határozatából kifolyólag küldöttség fog eljáráni gróf Hadik János közlelmelési miniszternél, akinél a Délbácskában a sertésveszülés körül tapasztalható visszaélések megszüntetését fogják kérni. A küldöttséget Profuma Béia polgármester vezeti és részt vesznek abban Payerle Nándor lökapitány és dr. Tapavica György. A küldöttség holnap tiszteleg a miniszternél.

A választójogi blok négyülése. Már jelentettük, hogy a választójogi blok elnöksége szeptember második felére Ujvidéken nagyszabású választójogi négyülést fog rendezni, amelyhez az országos választójogi blok vezetősége részéről több neves személyiség helyezte lejelvetélt kilátásba. Dr. Kúbinyi Károly, az ujvidéki választójogi blok elnöke a négyülésről értesítette Jakabffy Gyulát, a Tátralomnicon tartozó község főispánunkat, aki ma érkezett válaszában tudatja, hogy e hó 16-án Ujvidékre érkezik és a négyülésen természetesen részt fog venni.

Igazgatói kinevezés. A hivatalos lap egyik legközlelebbi száma közölni fogja, hogy a közoktatásügyi miniszter Fűgl János, ujvidéki polgári fiúiskolai tanárt a tapolcai polgári fiúiskolájára igazgálonak nevezte ki.

Zászlósi előléptetés. Schmidt-mayer János 19 ik. és. és kir. vadászászlóaljbeli hadapródjelölt, Schmidt-mayer Endre tekintélyes titeli kereskedő fiát zászlóssá léptették elő.

Hósi halál. A budapesti cs. és kir. katonai parancsnokság arról értesítette a várost, hogy Vugranicsék József 6-ik gyalogezredbeli ujvidéki illetőségű közkatona az olasz harc-téren elesett. A katonai parancsnokság egyuttal megküldötte a nála talált hagyatékot.

Megrendszabályozzák az értéktörzset. Bécsből jelentik: Az értéktörzseti spekuláció nagy kihágásokra ad alkalmat, ami mértekdő helyen formális konsternáció kellett és nem is marad hatás nélkül, amennyiben a pénzügyminiszter értekezletre hívta meg a bécsi bankigazgatókat, amelyen erőlyes rendszabályokat határoznak el a spekuláció kihágásai ellen.

Braun doktort fölmentették. Bécsből jelentik: Braun dr. egyetem tanárt, aki tudvalevőleg katonaszabadattással védoltak és aki több mint egy éve vizsgálati fogságban volt, — a bíróság ma fölmentette.

Nem utasítják ki az idegeneket. Budapesti tudósítónk jelenti: Több lap azon értesítése, hogy a belügyminiszter rendeteket adott ki, melyben kiutasítja Magyarországból az idegeneket, a Pester Lloyd illetékes helyről a szertett értesítés szerint nem igaz, ilyen rendeteket nem bocsátottak ki. Tény, hogy a belügyminiszterumban az élelmiszer és a lakásviszonyokra való tekintettel utat keresnek, mely e tekintetben

enyhülést hoz. A külföldieknek tanácsolni fogják, hogy régi lak-helyükre térjenek vissza, de sem ezeknek, sem a galiciaiaknak kiutasításáról szó sincs, annál kevésbé, mert Galicia egy kis része még az ellenség által meg van szállva és nem lakható. Az illető javaslat egyelőre csak tervezett formájában van meg és több terv komplexumbá kapcsolódik, amelyek a lakás- és élelmiszerkérés javításával kapcsolatosak. Ide tartozik a lakatlan lakások rekvirálása.

A tornász-egylet társasvacso-rajja. Az ujvidéki tornász-egylet héttő este érdeműs elnöke: Szabó Imre kir. ítélőtáblai bíró és régi, kitűnő tagja: Jovanovics Péter Osztrák-magyar banklőnk előléptetésre örmere társasvacso-rajt rendezett, amelyen az előléptettek meleg és lelkes fűnnepes tárgyat képeztek.

Halálozás. Stein Simon ujvidéki származású gabona- és terménybizományos augusztus 31-én Budapesten hosszas szenvedés után meghalt. Temetése e hó 2-án volt a farkasréti temetőben.

Katonanap. Az ujvidéki katonanap sikeréért már lázasan dolgoznak a rendezők és az előlekkből itélve az a legtejesebb siker jegyében fog lefolyni. Az ünnepély egyik kinaságol pontja szombaton este a Dungserszky színházban megtartandó kabaret lesz, amelyen tehetségű erők működnek közre. Ezen előadáshoz a jegyeket az Ujvidéki Hírlap kiadóhivatalában árúsítják. Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, mely az előadás iránt mutatkozik, figyelmeztetjük a közönséget, hogy a jegyeket már most szerebbe be. A rendezőség ezuton kéri mindazokat, akik a rendezés munkájában részt akarnak venni, sziveskedjenek szerdán délután fél 6 órakor a rendezőség irodájában (Katholikus hitközség épületében) megjelenni.

Ujvidék a népegészségügyi naggyűlésen. A népegészségügyi országos naggyűlés előkészítő bizottsága október 25-én kezdődő naggyűlésére Ujvidéket is meghívta.

Ujvidék a megyei takarmány bizottságban. Scultty Ferenc Bácsmegeye aispánja átiratban szólította fel Ujvidéket, hogy a vármegyei takarmány bizottságba 1 tagot delegáljon.

Csunya nők — szépek Szép nők — szebbek

lesznek, ha arcborúk, keblük, nyakuk és kezük finomítására, felrészítésére és szépítésére állandóan a legkiválóbb bőr-ápoló szert: a valódi

Diana alabastrom-pudert

használgass. Egy kísérlet meggyőzi e szer csodáiban illő hatásáról.

Mindenütt kapható!

Felárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R. T.

Budapest, V., Nádor-utca 6.

Változás a szerkesztőségünkben: Hajnal Jenő, az Ujvidéki Hírlap másfél év óta érdemes munkatársát az Esti Újság munkatársai szerződtették. Másfél évig jelent meg lapunk hasábjain sok irói készséggel megírott, mindig érdekesen látó cikkei, amelyeket a közönség igen megkedvelt. Sajnálattal láttuk távozását, míg másfelől bizakodással töltött el, hogy az Ujvidéki Hírlap hasábjain kifejtett munkásságát fővárosi lap is annyira értékelte, hogy szerkesztősége tagjait meghívta. Tollát mindenkor a tisztességes, becsületes újságíró vezérelte és bíszük, hogy Hajnal Jenő tágabb működési terén is kitűnően fogja megállani a helyét. Ez alkalomból jelenítjük, hogy Bors László, az aradi Függetlenség névű munkatársa a mai nappal szerkesztőségünk tagjai sorába lépett. Bors László neve igen jóhangzású a magyar hírlapíródalom terén és meg vagyunk győződve, hogy az Ujvidéki Hírlap olvasói előtt is mielőbb népszerűvé válik.

Házasság. Kara József és Triszánk Lujza vasárnapi házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Miért 1 K 34 fillér a városi hágya? A város egy helybeli gabonakereskedő cég újján 184 koronáért árusítja a hágyát, amelyből mindeki élelmezési igazolványának felmutatása ellenében 10 fillért kapott. A piacon hágyát és sokkal szebb azonban 1 K 12 fillért árusítják. Miért drágább a város és miért rosszabb az áruja?

A vaskapni állomáson töltes zöldségféléket és gyümölcsöket feladni. Profuma Béla polgármester a közelelmezési bizottság határozata folytán tudvalevőleg szeptember 1-től kezdve elfiltotta a paradicsomok kivételét és ennek folytán az újvidéki vasúti állomásra paradicsom szállítására igazolványt nemis adnak ki. Furfangos és körmonfont észjárású gyümölcskereskedők és bevásárlók rögtön tudták a módját, miképp lehet ezt a rendelkezést kijátszani és a paradicsomot néhány kilométerre tolnák, a vaskapni állomáson adták fel. Csakhogy ez a turpisság kiderült és arra a felháborító fellezdesre vezetett, hogy egyes gyümölcsbevásárlók és kereskedők nemcsak paradicsomot, de mindenféle zöldségféléket és gyümölcsöt ezután adtak fel, amilyen egyfelől érekenyen megkárosították Ujvidék javadalmát, melyek ezáltal megrövidültek, másfelől kivonták az árut a hatóság ellenőrzése alól. Késztelen bizonyítékaik vannak, hogy a vaskapni állomáson feladott legtöbb áru a maximális áron felül lett vásárolva. Profuma Béla

polgármester — dr. Kubinyi Károly felszólalására és sürgetésére — a vaskapni állomást mindenféle szállítási igazolványhoz kötött áru felvétele fölötti további intézkedésig állította.

Az újvidéki csendőrség 26 kocsi csempézett gabonát foglalt le. Az újvidéki csendőrséghez tartozó egyik járőr tegnapielőtt a Káty község mellett elhúzódo, úgynevezett mozsori uton gabonával, zabbal, liszttel és tavalyi kukoricával szűnült megakart 26 kocsit tartóztatott fel, amelyekről megállapította, hogy azokat sajkásgyörgyvel és mozsori lakosok Ujvidékre akarták csempészni. A csendőrség az egész kocsiparkot Káty községébe irányította, ott a csempészni szándékoztak mindegy 130 mázsa gabonát és egyéb terményeket a községhezán lerakatta és az esetről a titeli szolgabírói hivatalnak jelentést tett.

Kiadástulajdonos: Ujvidéki Hírlap felelős és nyomdai részvénytársaság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Fiatalt vagy idősebb leány vagy asszony munkásból azonnal felvételük. Weisz Hermína ruhafestő-gyárában. Kenyer-utca 51.

Egy kisebb diákot teljes ellátásra elfogadok. Cim a kiadóban.

Fajtisza Sharples, Szamoca palánta. Nagytüncsű, bőtermő darabja 6 fill. 100-tól 1000 drbig 5 fill. Vidéki megrendelés értékek 50%-a előlegként befizetendő. Csapó Mihály vár. kertész. Magyar-utca 92. sz. Ujvidék.

Német bonne nagy gyakorlattal gyermekek mellé ajánljok. Cim Berta Rivola II. Rákóczy Ferenc-utca 104.

Hegedőórákat adok. Lakásra is megyek és otthon is tanítok. Mengel Lajos Bem-utca 34.

Rokkant katonát, felkészült vagy hadi-övegyet lámpagyújtónak felvesz az újvidéki villamos telep.

Könyvelőnőt, aki német levelezésben jártas azonnal b-lopésre felvételük ajánlatok Militar Döméhez Pirosi-utca 41.

150 hektoliter áres hordók eladó. 5-6 hl. nagyságban. Grigncsevits Viljam Pétervárad Jelačić-u 33.

Borfejlesztéget megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Cseledd mindenek aki főzni tisztá takarításához is ért jelentkezzen d. e. 9-12-ig. Fiatt-u. 6.

3-4 diák teljes ellátásra felvételük. Cim a kiadóban.

Gymnáziumi könyvek a IV-ik osztályig eladó. Cim a kiadóban.

Sz. éna elsőrendő 130-150 mm. eladó. Cim a kiad. hivatalban.

Kereskedelmi alsók könyveket veszek Cim a kiadóban.

Csak

Gyöngyvirág, Ibolya, Or-gona és Eau de Fleurs il-latokat használjunk :-:

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárok Szeszlinomi-tó Részvénytársaság, Nagy-kanizsa gyártmányából, mert

felülmúl minden kül-földi gyártmányt.

Zöld paprikát

és friss káposztát, minden mennyiségben és időben, napiáron veszdünk. Ajánlatokat

Háasz és Szentlélek

Osijek I. (Eszék)
cimre kérünk.

APOLLO

szept. 3 és 4-ön
Hétén és kedden

Főhadnagy ur dörében

vigjáték 2 felvonásban.

Az ikernővérek

drama 4 felvonásban.

A főszerepben:

ERNA MORENA

A PÉTERVÁRADI HENGERMALOMBA vámörlest elfogadok.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Schulz Vilmos

tűzifa és szén kereskedő. Telefon 171.

A Magyar Szent Korona Országaink

vörös kereszt

egylete által kibocsájtott hadsegítési és napjóléti előköt szolgáló, 1,200,000 darab annak idején 80 kor.-val törlesztésre kerülő adó, bélyeg és illetékmentes

új nyeresemény kötvényre

a prospektusnak a napilapokban leendő megjelenése napjától

előjegyzéseket fogad el az

UJVIDÉKI NÉPBANK.

Tekintettel a sorsjegyek csekély számára igyekeznek mindenki előjegyzését biztosítani.

Kibocsájtási árfolyam 52 korona.

Főnyeresemény 1,000,000 kor. már 1917. dec. 5.

Jegyzési foglaló nyereseménykötvényenként 15 korona, a többi kívánatra 5%, kamat mellett hitelezők.

1000 darab strand és kerli NYUGÁGY

olcsón eladásra kerül,
minden darabon a szabott
eladási ár látható.

KRAUSZ EDE

butor és szőnyeg nagykereskedő.
UJVIDÉK. TELEFON 24. SZÁM.

FORGALMI

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Ujvidék Markovics-Winkler palota.